

САНА ОЛОХ

Х а н а т
1931 сүл алтынны
ыйтан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 146(5502)

1980 сүл. Ахсынны 4 күнэ
чэлпизэр

Сыаната
2 харчы

ССКП Киин Комитета «1981—1985 сылларга уонна 1990 сылга диэри кэмнэ ССРС экономической уонна социальной сайдытын сүрүн туһайыылара» диэн ССКП КК Советской Союз Коммунистической партиятын XXVI съехигэр бырайыагын биһирээтэ.

ССКП КК бу бырайыагы норуот бүттүүнүн дүүллэһиитигэр анаан бэчээккэ таһаарарга быһаарда.

ССКП КИИН КОМИТЕТЫН УУРААБА

«1981 — 1985 сылларга уонна 1990 сылга диэри кэмнэ ССРС экономической уонна социальной сайдытын сүрүн туһайыылара» диэн ССКП КК Советской Союз Коммунистической партиятын XXVI съехигэр бырайыагын туһунан

1. «1981 — 1985 сылларга уонна 1990 сылга диэри кэмнэ ССРС экономической уонна социальной сайдытын сүрүн туһайыылара» диэн ССКП КК партия XXVI съехигэр бырайыагын биһирээтэ.

2. «1981 — 1985 сылларга уонна 1990 сылга диэри кэмнэ ССРС экономической уонна социальной сайдытын сүрүн туһайыылара» диэн ССКП КК бырайыагын норуот бүттүү-

нүн дүүллэһиитигэр анаан 1980 с. ахсынны 2 күнүгэр бэчээккэ таһаарарга.

3. «1981—1985 сылларга уонна 1990 сылга диэри кэмнэ ССРС экономической уонна социальной сайдытын сүрүн туһайыылара» диэн бырайыагы үлэ коллективтарыгар, үөрэх заведенийеларыгар, байыаннай чаастарга, партийнай, профсоюзнай уонна комсомольской таргылталарга, оройуоннарга, куораттарга уонна уокуруктарга активтар муньахтарыгар уонна

партийнай комитеттар пленумнарыгар, уобаластардаабы, кыраайдардаабы партийнай конференцияларга уонна союзнай республикалар компартияларын съездэригэр, бэчээккэ, радиоҕа уонна телевидениеҕэ, партийнай, комсомольской уонна экономической үөрэх систематыгар дүүллэһини, ону тэнэ граждандар олохтор сирдэринэн бэснэдэлэри ытарга.

ССКП Киин Комитетын Генеральной секретара Л. БРЕЖНЕВ.

ПЯТИЛЕТКАНЫ СИТИИИЛЭЭХТИК ТҮМҮКТҮӨБҮН, ССКП XXVI СЪЕДИН ДОСТОЙНАЙДЫК КӨРСҮӨБҮН!

Полиграфистар рапордара

Оройуон төрүт-уус промышленнай предприятия — типография коллектива, 1980 сүл ахсынны 3 күнүгэр үүнэн иһэринэн 188,5 тыһ. солк. бородууксуйаны батаран, окус пятилеткатаабы былаанан болдьобун иннинэ толорбутун туһунан салгыыллар.

П. МАССАЕВ, Полиграфистар пятилетка типография директора.

Өгөнү оноруу кэннир

Олох-дьаһах комбинатын П. С. Попов 29,3 тыһ. кэккэ сыахтарга уонна биригээдэлэрэ иһиллэннэрэ 32,4 тыһ. солк. үлэни толордо. Оттон олоххо-дьаһахха туттулар техниканы өрөмүөнүөр маастардар А. В. Куличкин уонна М. К. Матаева соруудахтарын эмиз ыраадынан куоһардылар.

Өгөнү онорооччулар ССКП XXVI съедин көрсө ылыммыт социалистической эбэхээтэлиститибэлэрин болдьобун иннинэ толорор иһин ударнай вахтаҕа тутулар.

ГРАФИГЫ ТАҕЫНАН УУТ

«ЫБСЛКС 60 сылан ферма, ыан бэлэстэммит кирбиһлэр Эрилик Эристин аатынан 389-туу кг аһары түс-совхозка эрз буолбакка, түлэр. Сэтинньиҕэ манна фураж-Быйыл бу коллектив ыан-ныксыктара 11 ыйга хас-нан график 12 кг аһары-бирдин фуражнай ынахтан ыланна.

Д. ДМИТРИЕВ.

Биһиги бастыһнарбыт

Киносекка сэттинньи 25 киноустановка үлэһэбитигэр 21-рэ былаанын толордо.

Чакыр эдэр киномеханиктара комсомолка Марфа Адамова уонна Ульяна Филиппова ый ахсын эриэ-

Лесхоз коллектива быйылгы былааннарын үлэ сүрүн көрүгүнэригэр ситиһилээхтик толордо.

Ойуур харыстабылын үлэһиттэрэ 2,2 тыһ. гектарга деловой мас деля-

Комсомолка Елена Белолубская, икки сыллаабыта Амма орто оскуоланы бүтэрээт, Карл Маркс аатынан совхоз болуурдаабы отделениетын «Юбилейнай» комсомольской-ыччат ферматыгар үлэһини излбитэ. Эдэр ыанньахыт быйыл уон бири ый түмүгүнэн хас бирдин фуражнай ынаһыттан 1475 кг үүтү ыан, былаанын 118 бырыһыан толордо.

Снимокка: биригээдир Е. А. Ядрихинская (уна), Елена Белолубскаяны кытта күннээҕи үлэһин-хамнаһы быһаарсар.

П. Оксешников фотота.

Биллэрдик тубуста: үбү киллэрин, көрөөччүнү хас-быы былааннара аһарылан иһэллэр.

Эмиз итү курдук, Уорба киномеханика Марфа Протодьяконова быйылгы кирбиһлэрин ыларга бигэ эрэллээх үлэһини.

И. ЕГОРОВ, киносеть директора.

„Аргыстар“ бастаатылар

Эрилик Эристин аатынан совхоз комсомольской комитетын көбүлээһининэн быйыл Чакыр отделениетын «Аргыс» уонна Хайахсыт Кэтит Куоллар бородууску көрөр комсомольской-ыччат зоологара социалистической куоталаһыыга кирсээн үлэһинилэр.

Кыстык икки ыйы түмүгүнэн хас бирдин борооскуну ортотунан 31,2 кг төлөһүтэн «аргыстар» (старшей Мария Афанасьева) бастаатылар. Кэтит Куоллар (старшей Константин Арнаков) эмиз куһаҕаҥ суох ситиһиллэһинилэр: сэттинньи 15,7 кг тиртилэр. Куоталаһыы кыайылыаҕа комсомолка Варвара Аруфьева («Аргыс») икки ыйга хас бирдин борооскутун 52,5 кг төлөһүтэ.

Икки комсомольской-ыччат фермалар коллективтарын куоталаһыылара пятилетка түмүктээһиннээх ыйыгар ордук киһи деловыйынанна.

Д. ДЯЧКОВСКАЯ.

ЛЕСНИКТЭР ТҮБҮКТЭРЭ

Социалистической куоталаһыыга ордук үчүгэй көрдөрүүнү лесниктар Г. Г. Собакин (Мырыла), В. П. Коженин (Арыылаах), И. И. Оксешников (Чурапчы) уо. д. а. ситистилэр.

В. СТЕПАНОВ.

Сүөһү кыстыга—ударнай үлэ фрона КЭМ ДА НАБЫЛААР

Эбни аһылым бөлөмнөһүнүгэ ударнай ый бара турарынан сибээстэн уонна үүт маман үрдэтингэ ханнык эбик дьаһаллар ыттыллыбыттарын билээри биһиги корреспонденнт өдөөлөннөлөр управлениһайдарын кытта кэпсэтэ сырытта.

К. Е. МАТВЕЕВ—Карл Маркс аатынан совхоз Одьулууннаабы отделементин управлениһайын эбээһинэһин толорооччу:

—Отделение 11 ый түмүгүнэн үүт ыаһын сыллаабы былааннан толордо. Агардас сэттинингэ валовойунан 510 центнер үүт манан, былаан 150 центнеринэн аһарылына, хас биридик фуражай ынахтан 78-тыы кг ылылына, 28 манньыкыт бэлэтэммит кирбиклэрин укүсүрдөөһүлөр. Онон сыллаабы былааннарын толоро илик үс манньыкыттаахпыт.

Итиннэхэ ынабы үстэ ыа-

һынга кирибипит элбэди быһаарда. Ол эрээри мамы үрдэтингэ, ыччат сүөһүнү төлөһүүгэ ис кыахтары толору туһанабыт дикүгэ каржэй. Холобур, эбик аһылыгы бэлэмнээһини тэрийингэ итэстэр дээхпит. Кырдык, күнүстэ Урэх Күөрүсэ уонна Таата Чарагар борооскуларга биридик тонна искуссаннай үүт оҥоһулар, манньык фермаларга көөнньөрбө сүтүллэр. Оттон субон сүөһү турар Кулаадыма ферматыгар эбик аһылык оҥоһуллубат. Бу күнүргэ 12 манньыкыт таах Собоут ферматыгар котельнай оҥоһууга ситэн

эрэр. Ити үлэсэ кирибэһинэ манньык фермалар эбик аһылыгынан бары хааччыллыахтара.

Кэлэр өттүгэр минеральнай брикетти бэлэмнээһингэ үлэлиир былааннаахпыт. Биһигин өрөмүөнүгэ турар МТЗ трактор табыстабына эвено тэрийэн бурдук соломотун кырбаамыт сүөһүгэ эбик сүтүкхпит.

И. И. ЯКОВЛЕВ—Субуруускай аатынан совхоз Болтоҕотооһу отделементин управлениһайа:

—Үүтү ыаһынга кыстык икки ыйынаабы былааннаабын 136,7 бырыһыан толордубут. Биһиги күн аайы 5-тин центнер каржэй үүтү ыбыт. Ити ааспыт сыл туһааннаах кэми нээсэр 2 центнеринэн элбэх. Үүтү ыаһынга сэттэ манньыкыттаах «Кэскил» комсомольскай-ыччат фер-

ма бастаан иһэр. Ынабы үстэ ыаһынга биһиги ситэ кириэ иликпит. Ааспыт ый өргөтүтөн «сарданалар» эрэ киридилэр.

Бу күнүргэ ынахтарга күн аайы 15-тии—20-лии килограмм сиилэһи сүтэбит. Көөнньөрбөнү 5 ферматтан «кэскиллэр» сиилэһикэ олоһоллор. Онон ударнай ыйга туох да комсомолу оҥорботубут.

М. П. ЛУКОВЦЕВ—Эрилик Эристин аатынан совхоз Хоптоҕотооһу отделементин управлениһайа:

—165 ынахтаах Мэлдэхс ферматыгар балаһыаннаабыт улахан мөлөх. Бу толору механизациялаах хотон ситариллибэккэ улахан астаахта. Механизацияны таһаарга үс киһи үлэлиир да, араас быстах чаастара суох буолан олус быһаардылар. Ынахтары таһырдэ аһатарга, ойбонго ууһатарга күһэллени-

бит. Ферма коллектива сэттинингэ күнүгэ икки центнертан эрэ ордук үүтү ылан, валовойунан 7196 кг ыта. Итинэн былаан да, эбээһэтэлиһтибэ да толоруллубата. Бу фермада үстэ ыаһынга усулуобуйа суоһунан кирибэккэ олоһобут. Оттон атын фермаларга ити ааспыт ыйтан олохтоммута.

Эбик аһылыкка убадас көөнньөрбөсө өт мээкэти, ардыгар үүт аһын эбэн биэрэбит. Онон ураты эбик аһылык суох.

Үүтү ыаһын былааннарын толорууга сый бутаник ыйыгар биридик фермаларынан күнүгэ сору-дактары тиздэтэлэһтибит. Ол курдук, мэлдэхсипэр 261, боһомолор 384, чычаастар 350, лампалар 196 килограмм үүтү ыахтаахтар. Итинэн отделемент урдунан ахсынныга 357 центнер үүтү ыыр сорух туруорулунна.

Үчүгэй сонуннар

ТҮЛ ДЬЫАЛАНАН БИГЭРГЭТИЛИНЭ

Биһиги, Одьулуун наһи-лиэһин пенсионердара, Хоптоҕо кырдыабаастара «Сүөһү кыстыгы тэрийингэ көхтөөхтүк кытыабыт» диян ыгырыһыларын өйөөн, сыйаһыгы былдыһынтаах үлэлэргэ, обществоннай сүөһүнү кыстыгы буллорымы күүс-кыах тийэринэн көмөлөстүбүт. Ол курдук, сайын 37 пенсионер 2240 центнер оту согоһуопкалаан совхоз-лутугар туттардыбыт. Бу былааннаабыттан 240 центнеринэн элбэх. Ордук таһаарылаахтык П. Г. Старостин, Г. М. Сибиряков, М. М. Сибиряков, А. Н. Кардашевскай уонна В. Т. Аксиньев үлэлэттилэр.

Үгүс кырдыабаастар эдэр-дэр эвеноларыгар наставниктарынан аһаамытара Ленин ордонин кавалера, ветеран механизатор А. Н. Кардашевскай салал-татынан 30 үөрэнээччи 15000 онугар 20000 кирпиччэни үлэсттилэр. 25 оҕолоох-лэр, сыйылаһаһа лабырыгар С. А. Матвеев эвено-лунан, И. М. Старостин на-ставнигынан үлэлэттилэр. Эвено соруудаһын таһынан 867 центнер бастык хаачыс-ылааһа оту бэлэмнээтэ. Ыччат илиинэн үлэлиир эвено-лунан үлэ ветерана 80 саас-лаах М. Ф. Сысоловтин уонна З. А. Григорьев кырдыа-баастар салайбытара. Эвено 100 центнери өттүгэр сору-ун 751 центнеринэн то-тордо. 8 киһи сайын уста-та бастааһынан үлэлэргэ сырыттылар.

Балары таһынан 10 устуу-ка мас сыарбаны, 100 кы-раабыла, 120 курдэһы, 30 устуука хорууданы, 12 паа-ра бурбалдыны, сүүрэри оҕордубут, сылгы сиилэ-тин 1150 устуука быаны хет-тыбыт.

Биһиги совеппыт «Эрчим» комсомольскай-ыччат фер-маны кытта шефтиһэр. 12 манньыкыт туттар саһи-н-сбиргэһин толору хааччы-лабыт, нэдиэлэс биридэ «Сүөһүт күнүн» ытан ааспыт нэдиэлэ түмүктэрин дүүллэһэбит, саһа сору-тары туруорсабыт. Бу кол-лектив үлэсэ түмүгэ, диксипилинэни бөһөргө-түүгэ улаханник көмөлөһөр. Оттон үлэ ыйдаабы түмүк-тэри комсомольскай мун-нахтарга дүүллэһэбит. Маны таһа ланциялары, бэ-снэдэлэри оҥоробут.

А. АНТИПИН,
кырдыабаастар
советтарын
председателэ.

Бастык биригээдэ

Госстрах оройуоннаабы инспекцията биһе бири-гээдэлээх. Киһилэртэн И. С. Новгородов сала-йааччылаах киһиэ бири-гээдэ III кварталлаабы соруудаһын 104,6 быры-һын толорон көһөрүлэ-мэлдэр ыһманы кылга.

Маннаха страховани-е араас көрүнүгүн наһа-иһэннээһэ киһини өйдө-түү быһаарылаах оруо-луһа. Холобур, бу бири-гээдэ хабар Соловьев на-һиһэгэр ол түмүгэр олохтохтортон 200-таһ таһа киһи страховани-е араас көрүнүгүгэр дуоһа-бар түһэрэстэлэр.

В. ФЕДОРОВ.

Пятилетка маяктара ҮРДҮКТЭН ҮРДҮККЭ

Биһиги Арыылааххатин-ийибитигэр киһэрэн эрэр. Ферма кыһыл мунку-гун көрөр наадалаахпы-тын этэн «Эрчим» комсо-мольскай-ыччат ферма старшайа М. И. Ивановтан кордосуллутугар киһибит, бириэмэни аахсыбэһка, бэрт улгүмнүк сөбүлэспит.

Тоһо даһаны күмүскү тү-бүктээх үлэтиһэн сылай-даа, киһи коллективын үлэтин-хамнаһын туһунан сиилини биһилиһинэрбитэ.

Михаил Иннокентьевич бэйэтэ, биллэрин курдук, онус пятилетка сыллары-гар эриэ-дэхси таһаары-лаахтык үлэлиир, «Чурап-чы» совхозка бастык ыан-ньыкыт. Пятилеткада сыл ахсын биридик фуражайы ынаһыттан 1900 кг үүтү ыыр соруудаһабын биһи-гин 2 тыһ. таһаары кг-нан толорон иһэр. Киһи тус-таах пятилеткатын өссө бы-йыл бэс ыйыгар, оттон тү-мүктээһиннээх сыл былаан-нын балаһан ыйыгар то-лорон турар. Быһылгы кыстык икки бастабы ыйы-наабы эбээһэтэлиһтибэтин эмнэ аһара толорбута.

Ферма старшайа биһиги бэйэтэ 17 ынаһытан күн-гэ 1,5 центнер үүтү ыыр. Ити көрдөрүү сыанатын отделемент урдунан күнүгэ 7,5 центнер үүт ынаһын сөнөтатха киһи үчүгэйдик өйдүүр.

Киһи салайар ферматы-гар 11 манньыкыт үлэ-лиир. Михаил Иннокентье-вич суоттанарынан, оло-рон 9-тара сыллаабы бы-лааннарын толорор кыах-таахтар. Оттон атын икки манньыкыкка соруудаһа-рын толороллоругар кө-мөлөһүөхтээхтэр.

Чулуу манньыкыт үлэ-режими халбаһнааһына тутуһууну, ынахха кыһа-м-нылаах сыйыаны, кичэйи аһатыны урдук үүтү ылыы мээтиһтинэн өсөбөр.

—Ынах, этэргэ дьымы, сөөгөрбөт эрэ—барытын өй-дүүр. Сарсыарда хотонго тинийигэр хайы-у-уэ кэ-тэһек ыгыраһа турар боу-лааччылар. Онон манньык-сыт хойутуура табыллы-

бат. Режим наһааһиһэһиэ, ынах даһаны быһыта-майгыта уларыгар, үүтэ-аһа тэрдэр,—дир киһи.

Итэһэһи-быһаһаһы Ми-хаил Иннокентьевич эмнэ туора хаампат. Ол да иһин үлэлиир хотонго механизацияларныгар этинэн-хаа-нынан ыалдыар. Кырдыга даһаны, «Эрчим» манньык-сытара илии ыарахан үлэ-лэрин элбэди толороллор. Чэ, холобур, Михаил Ин-нокентьевич ынахтарыгар күнүгэ тоннаттан ордук көөнньөрбөнү сүтэр. Ону барытын илиинэн таһа-түгэтиһэ, кыһынгы кыл-гас күнү быһа хотонго төттөрү-таары мээкэйдэһи-хэ диктээх, чэпчэһиэ суох суол. Оноһа өрөбүлэ, арыт сыл уопускаһа да-һаны суох үлэһэһин тү-бүгүн эбэн кэбистээх, ки-һини үчүгэйдик өйдүүхтэ.

Фермада кэлэһи иһинэн Михаил Иннокентьевич кэ-кэ сылларга культура эй-гэтиргэр үлэһэһиэ. Бастык самодетельнай артист бы-һылынан эмнэ биллэр. Ол да иһин киһи Арыы-лаахха Культура диктэ-түгүллуон баһата улахан. Оттон үлэлиир сиригэр кыһыл мунку баар. Буо-луутун киһи ким хайа киһинэ итэстээһин, ону тэрийсээһин даһаны.

Итинник үлэһэр түбүк-тээх үлэһтэн ордон бэйэ-тин өбүс оһотун нитингэ эһиклэ суох кыһанарын киһи эрэ соһуах курдук. Улаханнара быһыл ахсыс-ка үөрэнэр, сайын үчү-гэйдик үлэһэн үөрэнээч-чилэр биригээдэлэрин оро-йуоннаабы слетугар кыт-тан дьонун үөрдүбүтэ.

Быһылгы уратылаах ды-мы Михаил Иннокентьевич кэрэ-бэлкэ ситиһинэн бэ-лэһтиир үгүө бэһэлээх. Ол курдук, ынаһын ахсыттан 3000 кг-тан итэһэһэ суох урук илгэһи ылан сылы түмүктүүргэ дьулуһар. Ки-түмүктүүргэ дьулуһар ки-р-ин ити дьулуһаах кир-биһин ыларга эрэллээх-тик хардыһыһар.

И. КАНДИНСКАЯ,
таһаат общ. корр.
Снимок: М. И. Иванов.
П. Попов фотота.

НЬИРЭЙ ПРОФИЛАКТОРИЙА

Урукку сылларга Болу-гур отделементыгар саһа-төрүүх маэсабайдык оло-ро, ити аһаһы-сэһи, тө-рүүх бастабы кэмигэр биз-бэйдээһин мөлөһүтүн буолбаһка, үксүгэр турар усулуобуйаларын тупсары-га үлэ барбатыттан таһа-ра.

1979—1980 сс. ыстыһка отделемент салаһтата ньи-рэй өлүүтүн аһыатар сылааһа кэһкэ дьаһалла-ры бэлэтээһиэ. Бастаан туран, ньирийдэргэ аһа-лаах профилакторийы тэ-рийэргэ быһаарылыһыта.

Ол—хотонтон үргүлдьү кириэр аһаһаах, уунан ити-тиллэр системалаах, сэттэ-ли метр усталаах-туора-лаах киһи хос. Муостаттан метр аһара урдүккэ ута-рыта биридилээн иһилэ-кэлэр туруоруллубутара. Итинник 20 киһиэхэ кил-лэриллибитэ. Хас уһа аа-һы бириалар ыйаһоллор. Онон манньыкыт аһа су-руллаар буолан, киллэһкэ-лэргэ ньириэй көһөрө сылдьыы таһаарылыһыта хааччылар.

Ньириэй төрүүрүн кытта, кийэтигэр салаһаат, бастабы уһаһын эмнэрээт, профи-лакторийа киллэриллэр.

Итиннэ биридилээн ки-лиһиклэргэ түөрт хонунка тураллар. Онон профи-лакторий атын эһэригэр турар түөрт метр уста-лаах, икки метр туоралаах уопсай килиһиккэсэ көһө-руллэр. Итиннэ ньирийдэр бастааһынан көрөөччүгэ туттарылыахтарыгар дикри тураллар. Ньириэй бу киһи килиһиккэсэ көһүл сүүрэр-көһөр, чэччийэр.

Бастык опыт трибунага

Профилакторийа бор-дууһуналаах буолан, термо-метрынан көрөн бастааһы-най температура тутуһу-лар. Биһиги дикэ темпера-туратын олохтуурга кыһа-набыт.

Биридилээн килиһиклэ-ргэ оту чараас гыне тэлтэ-тиллэр уонна күнүгэ икки-тэ уларытыллар. Профи-лакторийа аһаһаах үлэ-һит суох, хомуһууга, ыраас-тааһынга күн аһы ыһи-ныкыттар хардары-таары дьуһуурунайдыһыллар.

Профилакторий иһэ ба-рыта сотору-сотору испэс-кэһэнэр. Испэскэһэһиһи дезинфекция биһи көрүкэ буоларынан, ньирийдэр

салаан бэйэлэригэр туһа-лаах элементэри ылаһа-рынан, турар сирдэрин санитарнай-гигиеническэй өттүнэн тупсарынан—ба-рытынан туһалаах.

Бастабы сылаһыгар бу саһа ыһманы олохтоһуун элбэх түбүктээһин урдунан, саһамай кылабыһаһа, үлэ-бит куһаһана суох түмүк-тэрдээх буолла; ньириэй көһүһүн өлүүтүн лаппа өччөтүбүт. Иллэрэ сыл сүүстэн таһа төрүүх көн-нүһүн өлбүт буоллаһына, ааспыт кыстыкка 34 ньириэй өллө.

Бу саһа ыһманы олоххо киллэриһиэ отделемент управлениһайа А. П. Ефи-мов, старшай биригээһиһи В. Н. Созонов күнүстэ көмөлөһүлэр.

Кэлэр өттүгэр ньириэй-бит профилакторийын өс-сө тупсарар былааннаах-пыт. Биһиги быстах өрө-мүөнүн ситэрэн, ыраастаан ньириэй ыларга толору бэлэмнээһиэ. Профила-кторий үлэтин туһунан зоо-ветеринартарга үөрэтэр са-һааһаһыт.

Манньык профилакторий-дары ханка барытыгар тэ-рийтээххэ сөп эбит.

А. СЕРГЕЕВА,
ветфельдшер.

САЛЬВАДОРДААБЫ ТРАГЕДИЯ

Оссо бири ынырык бу-
руй оһоһулунна. Холбоһук-
таах Шгеттарынан былаас-
на туруоруллубут итинэнэ
бары өттүнэн ойонуллар
байыаннай-гражданскай
хунта дин ааттанааччы
сойуоһаһар органиара ре-
волюционнай-демократи-
ческой фронт председате-
лин Энрике Альварес Кор-
дованы уонна сальвадор-
скай норуот антидиктатор-
скай уонна антиимпери-
алистической охсуһуутун
бастагы изкэтигэр иһэр
ити патриотической тэрил-
тэ туорт атын салайаач-
чыларын тутулаатылар
итинэнэ кыыллыы мунгаа-
һын-сордоһун изиниттэн
өлөртөөлүр.

Сальвадор былаастарын
сача хаанчаах дейчылара
аан дойдуну бүтүннүүтүн
өбөртө-сатарта. Латинскай
Америка уонна атын дой-
дулар кини общественнай
эргимтэлэрэ сирэй өлө-
рүлэхсүттэр, кинилэр из-
тэхтэригэр туран хара
дейдаах дыһалаларын са-
лайааччылары саатынан-
суутунан хоруотуулар.
Сальвадордаабы трагедия
кылаабынай буруйдаахтара
—АХШ салайар эргимтэлэ-
р. Бэйэлэрин марксистка-
ларын көмөлөрүнэн Саль-
вадорго босхолонуулаах
охсуһууну хаанска тимир-
дэр, ити дойдуга бэйэлэрин
позицияларын бөбөрөгөтөр
уонна кинини Кини Аме-
рикага бүтүннүүтүгэр им-
периалистической баһылык-
тааһын тирээдэр кубулулар
сыйаы чопчу кинилэр ту-
руоруммуттара.

Картер администрацията
бэйэтин Сальвадордаабы

хос моонньохторун саван-
сабинан, байыаннай техни-
канан хүүскэ хааччылар.
АХШ хунтага көмөтө ха-
йылы-үйэ 90 мөлүүөн дол-
ларга тинийдэ. Сальвадор-
га АХШ-тан излбит сууһу-
нан байыаннай «субэһит-
тэр» дойдуну изилиһиннэтин

Комментатор колонкалара

хааннаах кыдыһы ныма-
ларыгар хунта саллаатта-
рын уонна офицердарын
үөрэтэр эрэ буолбатахтар,
ону ааһан кинилэр кара-
телинай операцияларын
быһаччы салайаллар. «Ки-
ни бырааптарын савмай
улахан көмүскээччилэрбитэ
дэнэн сылтаах эрэ көһүн-
нэр уонна сылтаа да суох
айадаланар Вашингтон би-
ринги салайааччылар
«быраабы американскай
көмүскээччилэр» көбүлэ-
һиннэринэн хунта ыппыт
кырыктаах террорун по-
литикатын сиэртибэлэринэн
буолбут уонтан тахса ты-
һыанча сальвадорскай
гранданнар өлөрүлүүлэ-
рин иһин эппистиниэн сү-
гэллэр.

Сальвадорскай норуот
босхолонуулаах охсуһуутун
салайааччыларын бөлөбүн
сидынник өлөрүү ити ох-
суһууну салайааччылар
суох хаалларар, кини иһи-
ни күнүгэр иһэр па-
триотической уонна демо-
кратической тэрилтэлэри
үлүртүтэр сыйага туһаайы-
лар. Американскай им-
периализм уонна кини
марксисткалара итинник
сидынг нымаһы билгитин

эрэ туттубут буолбатахтар
дизн этнэххэ наада. АХШ
КРУ агентуруга Латинскай
Америка дойдularын ре-
волюционнай салайааччы-
ларын уонна прогрессна-
най деятеллэрин сидын-
ник өлөртөөһүнү тэрийи-
тэ итинни сыһарбыта
өр буолла. Кубинскай ре-
волюция салайааччыларын
суох онорор сыллаах хас
эмэ заговордары, Чилигэ,
Гватемалага, Гаитига, Па-
рагвайга, континент атын
дойдуларыгар патриоти-
ческой охсуһуу салайаач-
чыларын өлөртөөһүнү са-
наттар да деп. Никарагуа-
тан күрээбит Сомоса бас
байааччылар американ-
скай «субэһиттэр» салаат-
ларынан үөрэнэр Гондурас-
таабы аналлаах лаэзырда-
рыгар Никарагуаскай ре-
волюция салайааччыларын
сойуоһаһы былаана ыры-
тылан оһоһулла сылдыара
соторутаабыта биллибит.

Ол эрэри Латинскай
Америка норуоттара бос-
холонууга дьулуһуларын
туох да булгуруттар кыаба
суох. Ол курдук, Сальва-
дор патриоттара, хунта
сэриилэригэр самнарыы-
лаах охсуулары өгөрөн
туран, бэйэлэрин герон-
ческой охсуһууларын сал-
гыллар. Сальвадор но-
руотун кырдыктаах ды-
һалын диэки—хунта уонна
кинини буюбдээччилэр
хааннаах буруйдарын со-
рунуулаахтык сэмэллэр
итиннэ Сальвадор ис-
дыһалаларыгар Вашингтон
оросһуутун тохтоо охсо-
ру модьуйар сир үрдүн
прогрессивнай күөстэр.

Н. ЧИГРЬ,
СССР ырытааччыта.

Хаһыат суруйуутунан

Итириксит дьүүлэннэ

Биниги хаһыалпыт ала-
тынны 30 күнүнээди нүө-
мэригэр бэчээттэммит
«Олус бэриһээтти, хо-
мойдум» дини төбөлөөх
заметкаа Хадаар нэһи-
лиэгин олохтооһо, элбэх
оһолоох ийэ Михайлова
С. Н. үгүстүк арыгылы-
рын, дыһыга-сэргэсэ туора
көстөрүн туһунан сурулу-
бута.

Ол сунуһунан сельсовет
исполкомуттан редакцияга
манньык эппиэт киирдэ:

«Хаһыат суруйуута толо-
ру кырдыктаах. Ийэ Ми-
хайлова түктэри быһыыта
дьахталлар комитеттары-
гар дьүүлэннэ. Ону таһы-
нан кинини кытта суут-си-
лиэстийэ үлэһиттэрэ кэл-
сэтэ сырыттылар. Оһо-
кини бэйэтин кэдиригэ
кэмэлдэтин тохтооторго,
арыгыны иһэргэ туттунар-
га тыһын биэрдэ».

ҮЛЭ ҮӨРҮҮТЭ

Семен Никитин — кэпсээн

Сайын от үлэтин сын-
даланнаах, быдыһыктаах,
ону тэгэ үөрүү, көх ар-
гыстаах кэмнэрэ садала-
мыттара аһыйаах хонно.
Ортотугар аһы тылаах
кыраһый баһуэлэһэ күнү-
һүн тойторуһа суурар кы-
рачааннартан, таһаах ой-
нон баһылдыһа хаамсар
кырдыгастартан ураты ки-
һини көрбөккү.

Куораттан эбэттүгэр са-
һылы тыа сиригэр савга
тахсыбыт Володя уол тэ-
һийбэһэ сүхү-сакы сырытта.
Хонтуорага баран үлэ-
сэ көрдөһөн көрбүтүн
«кыраһый бэрт» дини аһаас-
тарын биллэрбиттэрэ.

«Тоһо ылбаттара буолла,
онно үлэһини уолаттар
минигиттэн бэрт ердуга да
суохха дыһылар быһыы-
лаах» дини саныыр Володя
абаһкатыгар. Биирдэ ити
санаатын эбэттүгэр эттэ.

— Туһаам, кырдык да
кыра курдукхун уонна
куорат кинигэ оту охсору,
муньыры саһаабатын бу-
луо.

Уол эбэттэн кытта мөк-
күһөн толунна, кырдыга
кини от охсо турары да
көрбүтэ аһаһаннаах. Сиды-
сүөм түспүтүн көрөн
эмээһин уоскутардыы:

— Бу кизэ ылбыт Мэ-
хээлэ оһонньор ойуо ыла
кэлэрэ буолуо. Кини собо-
тох, ыйыталаһан көрүөм,
— динтэ.

Ити кэпсэтин нөһүө кү-
нүттэн ыла Володя отчут
аатын ылан, сүргэтэ көтө-
бүллэн, атыттаран иһэ-
бэһэ суохтук санана сыл-
дыар. Бастаан сатаан охсу-
банка кулаһаадаммыта да,
билгитин чыһа атын. Мун-
куу, буһул өттүгэр оччо
эрэйдэммиттэ. Мэхээлэтэ,
хата, көмө киһилэммиттэ-
тэн үөрэрин аһаастык би-
лиһэр: ойуо ыла дини хас
да биэрэстэни төттөрү-таа-
ры хаампат. Уол аелоси-
подыкан баран кэлээччи.
Уу, мас өттүн дэһаны эмиз
үксүн Володя дьаһайар.

Биирдэ, биригэһиниэр кэ-
лэ сылдан бэрэ хайзаа-
быта уонна избиһингэ
трактор ыһыах буолта.
Мэхээлэ быйыл көмө ки-
һилэнэн үлэтэ үөрдэ-көтү-
тэ таһарын кэлсээбитигэр
биригэһиниэр уолу сан-
ным таптайбаһаан ылбыта.
Уол кыбыстыбыта да, иһи-
гэр улаханньык үөрдэ санаа-
быта.

үлэһини. Үйэ чыһаһар
устата кини иһитини иһи-
һи төһөлөөх элбэх мун-
булбут дыһо аһыттарын
аһаан сиппээһин. Ол эрэ-
ри кини көрбүт, эмтээбит
дыһо эйбээс сыһыан,
үтүө кыһамньыны көрсү-
бүттэрэ, көрсөллөр дэһа-
ны. Ол да иһин Татьяна
Степановна изиһилик
олохтоохторун истиг ыһы-
табылаарынан туһанар.

Опыттаах эмчит олоһор
баһуөлэгин общественнай
опосор күүһэ кыһаһынан
кыттар, «Кэскил» агитсана
штабын чилиһнэ. Нэһилик-
һэ ортотугар доруубуйа
харыстабылын темаларыгар
лекциялары аһар, бэһэ-
дэлэри оһорор, истиһнэ
хаһыатын таһаарар.

Снимокка: Т. С. Харито-
нова.

П. Сидеһиниһоа фотота.

Сага фильмнэр АХСЫННЫ ЭКРАНА

Үүмүт ыйга «Мосфильм»
киностудия Леонид Зорин
«Добряки» дини айымньы-
тын албын-көлдүүн, оһурук-
таах кэмэлдэһилээх дыһно-
ру сыгы критикага тардар
итинник ааттаах комедията
нордөрүллэр.

Дьон улахан болломтотун
Одессатаабы студия Юлий
Файбыхенко «Розовый
куст» дини сэлһиннэн ту-
руоруллубут «Особо опа-
снве...» дини харгыһыната
ыһаага. Манна эдэр совет-
скай милиция атаһар ту-
руутун күчүмээди сылла-
рын туһунан кэпсэһэр. Бу
күчүргэһиннэр түгэһнэр
тустарынан фильм кини-
һэ, уһолоһаа розыһа эдэр
үлэһиттэрэ ыар буруйу
оһорууну арыһыһыла
буһлар.

Эмиз Одессатаабы сту-
дия «Забудьте слово
«смерть» дини лизиттэ
бинигини гражданскай сэ-
рин сылларынаабы Укра-
нага эргитэр. Киниһэ
советскай милиция, ЧК ор-
ганнара Кикоть атаһаан
баһандэтин утары охсу-
һуулаһа уонна уруска-
лаһыннара ойуулаһар.

«Грузия-фильм» сту-
дия «Четвертый жених»
дини үлэтэ музыкант,
ырыаны таптааччылары
кэрэхсэтиһэ.

«Улан» дини харгыһына
(«Киргизфильм») автор-
дара арыгылааһын аһалар
алдыархайын, издэһини Улан
дини ааттаах тыһа алдыатар
күүһүн кытта тэһниһлэр.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Райпо бырабыһыһыһаата, профсоюз райкома
кылаабынай бухгалтеры солбуйааччы Николай
Егорович Сивцев, кини кэргэнэ Надежда Мак-
симова Кардашевскайа таптыыр уоллара
СИВЦЕВ НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧ
уһун ыарахан ыарыһтаан өлбүтүнэн дииригэ ку-
турбаннарын тирээдэллэр.

Таптыыр оһобут, сизим, бырааппыт, убайбыт,
аймаһыт

СИВЦЕВ НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧ
уһунуук, ыараханньык ыалдыан өлбүтүн, дииригэ-
ник курутуһаан туран, иһитиннэрэбит.
Ийэтэ, аһата, эбэтэ, эдэһини, убайа,
бырааттара, аймаһтара.

Күлбүртнай олох сонуннара

СЦЕНАҒА—«ЧОЛБОН»
Биниги оройуонмутту-
гар бу күнүгэрэ Якут-
скайдаабы филармония
«Чолбон» гастрольнай
биригээдэтэ ыалдыһы-
тыһар.

Бу 14 ертистаах айар
бөлөһү Агафий Федо-
рова салайар. Биригээдэ-
сэ биллиһилээх ырыа-
һыттар Юрий Платонов,
Марфа Колесова, Вла-
димир Заболоцкий, жең-
глер Сергей Растор-
гуев уо. д. а. бааһалар.
«Чолбоннор» концер-
дарын Чаньыр, Хайахсыт
изиһилээһин уонна
оройуон кинини олох-
тоохторо көрөн биһи-
рээтиһэр.

«СО» көрр.

КӨРҮҮ-БЫЫСТАПКА

Ахсынны 3 күнүгэр
оройуоннаабы кини би-
блиотекага сонун ды-
һаһа ыһыһыһа.
Аһааччылар библио-
текага сый үһүс, төрүс
кварталларыгар киир-
бит сана кинигэлэри
көрүү-быыһтапкага сы-
рыттылар. Кинилэргэ
анаһан кинигэни ыры-
тыы тариллиһэ. Ону би-
блиотека үлэһиттэрэ
Т. П. Карпова уонна

Д. А. Картузова оһор-
дулар.

Көрүү-быыһтапка тү-
мүгэр аһааччылар со-
бүлээбит кинигэлэрин
уларсан бардылар.

С. Алексеев.

ЫРЫА ДЫЭРЭЙДЭ

Соторутаабыта Салай-
га «Дыһэрэй, ырыам!»
дини дэһнээх, саһа
мелодистарыгар аһа-
лаах биһэр ыһыһыһа.
Мелодистары биһиһи-
һэрэр мунуугу, кинигэ
быыһтапкатын уонна
библиотекаһы плакаты
биһэрэргэ излбит дыһон
сэһээрэ көрдүлэр.

Саалага төгүрүччү
тардылыһыт оһуоһа
туһа оһорон ырыаны
таптааччылар мелодис-
тар тустарынан бэһи-
дэһи иһиттиһэр. Дьэ, ол
кэһиниттэн, кырдык дэ-
һаны, кэрэ ырыа дыһ-
эрэйдэ. Биллиһилээх ме-
лодистар А. Алексеев,
В. Ноев, В. Андросов
айымньыларын тэгэ са-
модестелинай мелодис-
тар ырыалара эмиз то-
лорулуһа. Оһуоһа ор-
дук эдэр ыһыһыһыт
Екатерина Тытыһыһаа
кэрэ куолаһа биһирэннэ.

Е. Икатыева.

БИНИГИ ААДЫРЫСЫТ: почтовой индекс 678700. Чурапчы с.,
Карл Маркс уул., 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор—21-395, отделлар—
21-495, уопсай — 21-505.

«Сага олох»
райкома КПСС
Якутской АССР.

(«Новая жизнь») — орган Чурапчинского
и районного Совета народных депутатов